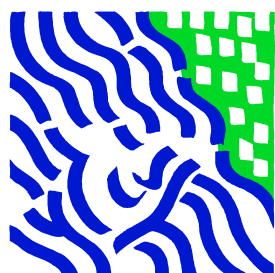

18^E VOORTGANGSRAPPORTAGE
ZANDMAAS EN GRENSMAAS

1 JANUARI – 30 JUNI 2010

**Werken aan
de Maas van morgen**

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Leeswijzer	6
2. Het project in zijn omgeving	7
3 Essentialia Zandmaas en Grensmaas	8
3.1 Doelstellingen	8
3.2 Maatregelenpakket.....	8
3.3 Convenantpartners.....	8
3.4 Historisch financieel overzicht	8
4. Voortgang	9
4.1 Zandmaas	9
4.2 Grensmaas.....	10
4.3 Kaden	11
5. Projectbeheersing	13
5.1 Kwaliteit	13
5.2 Scopewijzigingen.....	13
5.3 Planning.....	13
5.4 Financiën.....	18
5.5 Risico's	22
5.6 Prognose eindstand	25
Bijlage 1 Afkortingenlijst	28
Bijlage 2 Karakterisering Zandmaas maatregelen	29
Bijlage 3 Karakterisering Grensmaas maatregelen.....	30
Bijlage 4 Kaart Tracébesluit en POL Zandmaas/Maasroute	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage 5 Kaart Grensmaas conform Eindplan Grensmaas.....	33
Bijlage 5 Kaart Grensmaas conform Eindplan Grensmaas.....	34
Bijlage 6 Toelichting mutaties VGR 17	34

Samenvatting

Voortgang algemeen

De projecten binnen de scope Zandmaas en Grensmaas lopen in het algemeen volgens planning. Er zijn wel signalen van de marktpartijen dat door de economische crisis in de woning- en utiliteitsbouw de vraag naar zand en grind gevolgen kan hebben voor de voortgang van de maatregelen binnen Maaswerken.

Voortgang Zandmaas

Er zijn nog geen signalen dat de uitvoering van de zomerbedverdieping in het stuwpand Grave in september 2011 niet gehaald wordt, ondanks aanloopproblemen aan de nieuwe verwerkingsinstallatie, tegenvallers in de productie door slechte weersomstandigheden rond de jaarwisseling en de benepen situatie op de afzetmarkt voor zand en grind. Wel heeft de aannemer aangegeven met de opdrachtgever overleg te willen voeren over de gevolgen van de economische situatie en de afzetmarkt voor zand en grind. Het rivierverruimingsproject Sambeek wordt aansluitend door dezelfde aannemer uitgevoerd. In Lomm is na een korte pauze waarin de verwerkingsinstallatie voor zand en grind is vervangen, de uitvoering van het werk weer hervat. De zelfrealisator van de hoogwatergeul Lomm heeft aangegeven dat op basis van de voortgang van de werkzaamheden, 2015 een realistische einddatum is.

De voortgang binnen het andere zelfrealisatieproject Well Aijen vergt de nodige aandacht. Op directieniveau is met de aannemer gesproken over de stand van zaken rondom archeologie, grondverwerving en natuurcompensatie gekoppeld aan de haalbaarheid van het totale project. Gelet op de briefwisseling over deze onderwerpen tussen Rijkswaterstaat en de aannemer in april en juli 2010, het advies van de Departementale Auditdienst van VenW over de risico's en beheersing van en door de zelfrealisator en de ontwikkelingen op de zand- en grindmarkt is dit directieoverleg geïntensiveerd. De uitvoering van het retentiegebied Lateraalkanaal-West is niet meer haalbaar voor de geplande datum (december 2010). De aannemer heeft een ontwerp ingediend voor de kade langs de N280. Het door de aannemer ingediende ontwerp voor een kade heeft geleid tot een claim voor extra pipingmaatregelen omdat de aannemer van mening was dat hij hiermee geen rekening had hoeven/kunnen houden bij de aanbidding. Hierover is een arbitrage aangespannen. Naar verwachting wordt in juli vonnis gewezen. De aankoop van gronden voor natuurontwikkeling in de nevengeulen stagneert. Maaswerken heeft op basis van vrijwillige verwerving zoveel mogelijk gronden aangekocht in het gebied. De overige gronden kunnen alleen verworven worden als de eigenaren onteigend worden, waarvoor nu geen titel is. Het ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Voedselkwaliteit zoekt samen met de provincie Limburg naar mogelijke oplossingen om de financiering van het restant areaal binnen de bestaande mogelijkheden te realiseren.

Voortgang Grensmaas

Binnen het zelfrealisatiecontract Grensmaas stagneert eveneens de voortgang door een vraaguitval naar zand en grind. Het Consortium Grensmaas heeft de convenantpartners van Maaswerken verzocht om de productie op de locatie Bosscherveld enige jaren te mogen onderbreken en die op de locatie Meers te mogen verlengen om de gevolgen van de crisis in de woning- en utiliteitsbouw op te vangen. RWS heeft het verzoek beoordeeld en onderschrijft de hoofdlijnen. De Convenantpartners hebben geen bezwaar gemaakt met de temporisering onder voorwaarde dat de hoogwaterdoelstelling en de natuurdoelstelling onverkort worden gerealiseerd. De verwerkingsinstallatie op de locatie Bosscherveld is daarom stilgelegd, nadat deze sinds het begin van dit jaar op basis van de vraag al beneden de planning draaide. In Iitteren werken de verwerkingsinstallaties conform planning, maar ook vanwege de afzetproblemen iets beneden de geplande capaciteit. De locatie Meers wordt vanwege de afzetproblemen op een iets lager tempo dan gepland droog ontgraven.

De Convenantpartners zien erop toe dat de mogelijke overlast voor de omgeving binnen de kaders van het contract en binnen de eisen gesteld vanuit wet- en regelgeving blijft.

De Iitterse Weerd zal na uitvoering van het project gedurende het hele jaar onder water staan. Als gevolg van bezwaren vanuit de omgeving hebben de Convenantpartners besloten voor de aanpassing van het ontwerp bij de Iitterse Weerd drie alternatieven uit te werken. Deze alternatieven dienen ecologische meerwaarde op te leveren en kostenneutraal te zijn. De effectbeschrijving en het ontwerpen van de varianten vindt plaats in nauw overleg tussen de Convenantpartners en het Consortium Grensmaas. Er vindt communicatie plaats met de klankbordgroep en de dorpsraad Iitteren. Omdat al gestart is met de rivierverruiming dienen de Convenantpartners uiterlijk in het derde kwartaal van 2010 een besluit te nemen over een mogelijk alternatief, anders blijft het oorspronkelijke ontwerp in stand.

De projectovereenstemming (POS) uitvoering Grensmaas en de POS Julianakanaal ten behoeve van het verleggen van de leiding van Air Liquide zijn ondertekend. Air Liquide bereidt de uitvoering voor. De realisatie is gegund en de conditionerende werkzaamheden lopen volgens plan.

De resterende werkzaamheden van de Vlaamse Boertienlocaties worden voortvarend uitgevoerd en zijn besproken in de Vlaams-Nederlandse Bilaterale Maascommissie. In het najaar vindt een communicatiemoment plaats, waarin de bereikte resultaten naar burgers worden gecommuniceerd.

Voortgang kaden

Over de afronding van de twee resterende kadetrajecten zijn in een bestuurlijk overleg tussen de gemeente Venlo, het waterschap Peel en Maasvallei en RWS afspraken gemaakt.

Scope

In de rapportageperiode zijn de scopes van Zandmaas en Grensmaas niet gewijzigd.

Tijd

De hoogwaterbeschermingsmaatregelen voor de Zandmaas dienen in 2015 en voor de Grensmaas in 2017 te zijn gerealiseerd. Ondanks een verslechterde afzetmarkt voor zand en grind en daardoor temporisering bij enkele maatregelen binnen het Maaswerkenproject is er vooralsnog geen aanleiding deze einddoelen bij te stellen.

In het Algemeen Overleg over de voortgang Zandmaas en Grensmaas van 17 november 2009 met de vaste commissie voor VenW, de commissie voor de Rijksuitgaven en de vaste commissie voor LNV heeft de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangegeven dat de hoogwaterveiligheid voor Maaswerken uiterlijk in 2020 wordt gehaald. Deze verlenging is noodzakelijk omdat als onderdeel van de Maaswerken nog een aantal prioritaire kademaatregelen dient te worden gerealiseerd. Hiervoor zijn de hoogwaterdoelstellingen binnen de scope Maaswerken in deze VGR aangepast.

Projectbeheersing

Het auditprogramma 2010 is vastgesteld. Ten behoeve van Zandmaas en Grensmaas worden drie audits uitgevoerd, waarvan twee voortkomen uit het accountantsrapport van de Departementale Auditdienst van VenW behorende bij voortgangsrapportage 17 Zandmaas en Grensmaas.

Financiën en risico's

Ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage (VGR 17) is het projectbudget van Zandmaas met € 1,8 miljoen gestegen tot € 536,0 miljoen. Het projectbudget van Grensmaas is met € 0,3 miljoen gestegen tot € 147,4 miljoen. Beide mutaties betreffen de jaarlijkse ophoging van de budgetten in verband met indexatie zodat de projectbudgetten op het niveau van prijspeil 2010 zijn.

De prognose eindstand van Zandmaas is met € 16,3 miljoen gestegen en bedraagt € 517,0 miljoen. Dit betekent dat Zandmaas een prognose eindstand heeft die € 19,0 miljoen lager is dan het huidige budget. Voor Grensmaas is de prognose eindstand gedaald met € 8,7 miljoen en bedraagt nu € 137,6 miljoen. Dit betekent dat de prognose eindstand van Grensmaas € 9,8 miljoen lager is dan het huidige beschikbare budget.

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Deze halfjaarlijkse rapportage wordt uitgebracht in het kader van de 'Regeling grote projecten' van de Tweede Kamer en betreft de periode van 1 januari 2010 tot en met 30 juni 2010. De rapportage beschrijft de voortgang van de projecten Zandmaas en Grensmaas binnen het programma Maaswerken. Tevens is het de financiële verantwoording, met specifieke aandacht voor de afwijkingen ten opzichte van de vorige periode. Ten slotte brengt het de risico's van de projecten in beeld.

Naast genoemde projecten maakt het deelproject Maasroute deel uit van Maaswerken. Dit deelproject is door de Tweede Kamer niet aangewezen als Groot Project en is daarom niet meegenomen, uitgezonderd de raakvlakken met de Zandmaas en de Grensmaas.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een korte beschrijving van de relevante ontwikkelingen in de omgeving van het programma. Na een korte beschrijving van de essentialia van het project in hoofdstuk 3, gaat hoofdstuk 4 in op de voortgang van het programma en de diverse raakvlakken die bij daarin een rol spelen. Aansluitend staat hoofdstuk 5 in het teken van de projectbeheersing. Het accent ligt op de scopewijzigingen en mutaties in de planning, de financiën en de belangrijkste risico's ten opzichte van de eerdere rapportages.

2. Het programma in haar omgeving

Een groot (nat) programma als Maaswerken met haar lange uitvoeringsduur staat constant onder invloed van ontwikkelingen. Er zijn ruimtelijke ontwikkelingen in en nabij het Maasdal en veranderingen in beleid en wet- en regelgeving. Tevens kan de toenemende (mondiale) aandacht voor klimaatverandering van invloed kan zijn op de scopes Maaswerken. In voorgaande Voortgangsrapportages Zandmaas en Grensmaas zijn risicoprofielen gedefinieerd en voorzien van budgetten. Daarin wordt voornamelijk geanticipeerd of gereageerd op veranderingen in beleid en wet- en regelgeving.

Leidraad Rivieren

De Leidraad Rivieren geeft aanbevelingen voor het ontwerpen, aanleggen en beheren van rivierdijken en rivierverruimende maatregelen en vervangt de voormalige TAW leidraden. Deze leidraden worden ook gebruikt voor de aanleg van kaden binnen de projecten van Maaswerken. Voor een aantal aspecten geeft de leidraad geen invulling voor de toepassing bij Maaskaden zoals voor de aspecten robuustheid, kabels en leidingen etc. Deze aspecten worden nu naar beste inzicht ingevuld in overleg met het waterschap. Om richting te kunnen geven aan fundamentele ontwerpdiscussies met de waterschappen en daarnaast te voorkomen dat er verschillende ontwerpfilosofieën worden toegepast, wordt een Ontwerpkader opgesteld waarbij rekening wordt gehouden met de destijds gemaakte keuzen voor de ontwerpen voor de kaden Roermond, Venlo en Gennep. Na vaststelling van het Ontwerpkader wordt het aan de waterschappen verzonden.

Bodemkwaliteit

Begin juni 2009 heeft de Commissie Verheijen haar advies over de zandwinputten aan de minister van VROM aangeboden. De Commissie bepleit een zorgvuldige afweging bij het vullen van zandwinputten waarbij tenminste locatiekeuze, kwaliteit van de te gebruiken grond en communicatie met de omgeving een belangrijke rol spelen. In de afgelopen periode is er veel inspanning verricht om de aanbevelingen van de commissie in een door alle betrokken partijen gedragen handreiking te verwerken. Om ook de wettelijke verankering te borgen wordt de handreiking omgezet in een circulaire. Mogelijk dat deze circulaire nog in 2010 wordt vastgesteld, maar een exact tijdspad is nog niet bekend. De circulaire werkt niet met terugwerkende kracht, zodat reeds in uitvoering zijnde initiatieven buiten de reikwijdte van de circulaire vallen. De projecten Grensmaas en Well Aijen moeten wel rekening houden met eisen die uit de Handreiking dan wel circulaire voortkomen.

Waterwet

Met ingang van 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet beoogt om met de bundeling van 8 wetten een uniform kader voor het waterbeheer te creëren en daarmee de regeldruk te verlichten. Doordat nog niet alle bij de Waterwet horende besluiten tegelijk met de Waterwet in werking zijn getreden (zoals het Besluit lozing buiten inrichtingen) moeten meer werkzaamheden dan gepland via Waterwetvergunningen geregeld worden in plaats van via meldingen. Doorlooptijden voor vergunningen zijn aanzienlijk langer dan meldingen, waardoor een langere voorbereidingstijd noodzakelijk is. Het is nog onduidelijk op welke termijn de besluiten wel volledig in werking treden. Voor de planning van de binnen de Zandmaas en Grensmaas reeds lopende projecten heeft de Waterwet geen gevolgen.

3 Essentialia Zandmaas en Grensmaas

3.1 Doelstellingen

Na de twee hoogwaters in de Rijn en de Maas in december 1993 en januari 1995, presenteerde het kabinet in februari 1995 het Deltaplan Grote Rivieren. De Zandmaas en Grensmaas maken deel uit van dit plan. Belangrijkste doelstelling van deze projecten is het verbeteren van de bescherming van inwoners van Limburg en Noord-Brabant tegen hoogwater in de Maas. Bijlage 2 en 3 schetsen de doelstellingen meer uitvoerig.

De hoogwaterbeschermingsmaatregelen, behoudens het traject van de sluitstukkaden die uiterlijk in 2020 zijn gerealiseerd, dienen voor de Zandmaas in 2015 en voor de Grensmaas in 2017 gerealiseerd te zijn. Voor de bevolkingscentra langs de Zandmaas diende de bescherming vóór 2008 te zijn bereikt. Daarom zijn de kademaatregelen in de gemeenten Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar met voorrang uitgevoerd.

3.2 Maatregelenpakket

Het maatregelenpakket van de Zandmaas bestaat onder meer uit het aanleggen en verhogen van kaden, het verruimen van de rivier de Maas, de aanleg van een retentiegebied en hoogwatergeulen en het bevorderen van natuurontwikkeling. Daarnaast vinden mitigerende maatregelen plaats, met name door de uitvoering van peilopzet.

Het maatregelenpakket van de Grensmaas bestaat uit het verruimen van de rivier, de aanleg van kaden, de aanleg van dekgrondbergingen en nevengeulen en het bevorderen van natuurontwikkeling. Dit wordt gecombineerd met de winning van grind. Daarnaast vinden mitigerende maatregelen plaats ter voorkoming van grondwaterstanddaling.

3.3 Convenantpartners

Bij het project zijn drie Convenantpartners betrokken: het ministerie van Verkeer en Waterstaat (VenW), de provincie Limburg en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De verschillende maatregelen worden voorbereid en uitgevoerd door RWS Maaswerken, die financieel en organisatorisch onder de verantwoordelijkheid van VenW valt.

3.4 Historisch financieel overzicht

De totale bijdrage van VenW aan de projecten Zandmaas en Grensmaas op het moment van het Ontwerp Tracébesluit Zandmaas/Maasroute (OTB 1998) was € 358,5 miljoen. Het totale projectbudget van Maaswerken sloot op dat moment op € 381 miljoen, prijspeil 1998 (pp '98). De uitsplitsing van dit projectbudget voor Zandmaas en Grensmaas staat in tabel 1. Dit budget vormt de basis in de voortgangsrapportages.

Tabel 1 Het referentiebudget voor RWS Maaswerken ten tijde van OTB 1998

Onderdeel en bijdrage		Miljoen Gulden prijspeil 1998	Miljoen Euro prijspeil 1998
Zandmaas	Bijdrage V&W	680	308,6
	Bijdrage LNV en provincie Limburg	27	12,3
Totaal		707	321
Grensmaas	Bijdrage V&W	110	49,9
	Bijdrage nog te verdelen over convenantpartners	23	10,4
Totaal		133	60
Totaal Zandmaas en Grensmaas		840	381¹

¹ Het bedrag van € 381 miljoen zoals hier in de historische tabel opgenomen is nog inclusief de bijdrage van LNV van € 10 miljoen. Deze bijdrage loopt niet via de begroting van V&W maar via die van LNV. Dit is in de tabellen projectbudget (tabel 3) en mutatieoverzichten (tabel 4 en 5) gecorrigeerd.

4. Voortgang

4.1 Zandmaas

Uitvoering retentiegebied Lateraalkanaal West

De aannemer heeft een ontwerp ingediend voor de kade langs de N280. Dit heeft geleid tot een claim voor extra pipingmaatregelen omdat de aannemer van mening was dat hij hiermee geen rekening had hoeven/kunnen houden bij de aanbidding. Hierover is een arbitrage aangespannen. Naar verwachting wordt in juli vonnis gewezen. Op projectniveau vindt afstemming plaats om de voortgang van het werk zo goed mogelijk te realiseren. Dit heeft ertoe geleid dat ter plaatse van de N280 gestart is met het aanbrengen van pipingmaatregelen. Vooruitlopend op het vonnis kan worden gesteld dat de realisatie van het werk niet meer haalbaar voor de geplande datum (december 2010). De doelstelling om de hoogwaterbescherming eind 2015 te bereiken blijft ongewijzigd haalbaar. De vertraging in de uitvoering heeft ertoe geleid dat vanuit de omgeving vragen worden gesteld over de resterende / benodigde uitvoering. Er heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de gemeente Maasgouw over de uitspraak van de arbitrage. De omgeving wordt geïnformeerd, zodra de gewijzigde uitvoeringsplanning van de aannemer is ontvangen.

Uitvoering rivierverruiming en peilopzet

Grave

Ondanks aanloopproblemen aan de nieuwe verwerkingsinstallatie in Moerdijk, tegenvallers in de productie door slechte weersomstandigheden rond de jaarwisseling en de benepen situatie op de afzetmarkt voor zand en grind, zijn er nog geen signalen dat de uitvoering van de zomerbedverdieping in het stuwpand Grave in september 2011 niet gehaald wordt. Wel heeft de aannemer aangegeven met de opdrachtgever overleg te willen voeren over de gevolgen van de economische situatie en de afzetmarkt voor zand en grind. De doelstelling om de hoogwaterbescherming eind 2015 te bereiken blijft dan ook vooralsnog ongewijzigd haalbaar.

De peilopzet van het stuwpand Grave is gekoppeld aan deze productie. Volgens planning van de aannemer wordt in het voorjaar van 2011 gestart met het verhogen van het stuwpeil. Overigens is met alle betrokken waterschappen overeenstemming bereikt over de inrichting van het schadeloket bij het betreffende waterschap. De overeenkomsten worden tijdens een vergadering in oktober van het Algemeen Bestuur van de drie betrokken waterschappen goedgekeurd.

Sambeek

De zomerbedverdieping in het stuwpand Sambeek wordt door dezelfde aannemer uitgevoerd als de zomerbedverdieping in het stuwpand Grave. Sambeek wordt aansluitend aan Grave uitgevoerd. De start van de uitvoering wordt verwacht op 1 januari 2011. De aannemer heeft hier eveneens aangegeven dat de afzetmarkt voor zand onder druk staat.

De peilopzet houdt verband met de zomerbedverdieping van het stuwpand. Het daadwerkelijk opzetten van het peil is gekoppeld aan de voortgang van de zomerbedverdieping. Op basis van de huidige werkplanning van de zomerbedverdieping wordt de peilopzet gefaseerd op zijn vroegst in september 2011 ingezet.

Aanpassing stuw Sambeek

De werkzaamheden lopen conform planning. De aanpassing van de stuw is voor eind 2010 gerealiseerd

Uitvoering hoogwatergeulen

Hoogwatergeul Lomm

Op directieniveau heeft overleg plaatsgevonden met de zelfrealisator over de stand van zaken van het werk. Na een korte pauze waarin de verwerkingsinstallatie voor zand en grind is vervangen, is de uitvoering van het werk weer hervat. Vanaf september wordt vanuit de maatregel zomerbedverdieping Grave een hoeveelheid van 130.000 m³ niet-vermarktbaar specie aangevoerd om te bergen in de hoogwatergeul. De zelfrealisator geeft aan dat het realistisch is om op basis van de voortgang van de werkzaamheden de einddatum 2015 te halen.

Hoogwatergeul Well Aijen

De zelfrealisator heeft eerder in een voortgangsrapportage aangegeven dat zij op voorhand geen enkele verantwoordelijkheid erkent voor een mogelijke vertraging als gevolg van de voorgenomen aanwijzing tot archeologisch Rijksmonument. Maaswerken heeft in een brief aan de zelfrealisator Kampergeul B.V. aangegeven van mening te zijn dat de 'archeologische aanwijzing' geen invloed

behoeft te hebben op het tijdig realiseren van het project hoogwatergeul Well Aijen c.q van de tijdige nakoming van de overeenkomst van 7 juni 2006. Maaswerken houdt Kampergeul B.V. daarom onverkort aan deze overeenkomst waarin is bepaald dat het project uiterlijk 31 december 2015 dient te zijn gerealiseerd. Het behalen van de doelstellingen hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling is onlosmakelijk verbonden aan de overeenkomst tussen Maaswerken en Kampergeul B.V. Het niet erkennen van verantwoordelijkheid kan dus niet aan de orde zijn, aangezien dit risico in de overeenkomst nadrukkelijk bij Kampergeul B.V. is gelegd en ook door haar per brief van 29 januari 2009 is geaccepteerd. In mei heeft er op directieniveau overleg plaatsgevonden met Kampergeul B.V. Er is gesproken over onder andere de stand van zaken rondom archeologie, grondverwerving en natuurcompensatie gekoppeld aan de haalbaarheid van het totale project. Gelet op de briefwisseling over deze onderwerpen, het advies van de Departementale Auditdienst van VenW over de risico's en beheersing van en door de zelfrealisator en de ontwikkelingen op de zand- en grindmarkt is dit directieoverleg geïntensiveerd.

Heukelomse beekgebied en grondverwerving nevengeulen

Het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit zoekt binnen de bestaande instrumentele kaders naar mogelijkheden om het restant areaal van de nevengeulen te verwerven. Daarbij hoort ook de mogelijkheid tot onteigening. De Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg hebben de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit bij brief van 25 mei 2010 gevraagd de overeenkomst die gesloten is in het kader van Zandmaas I na te komen. Om de taakstelling te realiseren kan de provincie Limburg een inpassingsplan laten opstellen. Maaswerken heeft op basis van vrijwillige verwerving zoveel mogelijk gronden aangekocht in het gebied. Echter de overige gronden kunnen alleen verworven worden als de eigenaren onteigend worden. Inzet is om realisatie van de natuurdoelstelling Zandmaas I niet te laten stagneren.

4.2 Grensmaas

Consortium Grensmaas

Door de crisis in de woning- en utiliteitsbouw is er sprake van een vraaguitval naar zand en grind. Dit kan gevolgen hebben voor de voortgang van het Grensmaasproject. Het Consortium Grensmaas heeft de convenantpartners van Maaswerken verzocht om de productie op de locatie Bosscherveld enige jaren te mogen onderbreken en die op de locatie Meers te mogen verlengen om de gevolgen van de crisis in de woning- en utiliteitsbouw op te vangen. De onderbouwing van de marktsituatie zoals door het Consortium Grensmaas is geleverd, is getoetst en wordt onderschreven. Het Consortium Grensmaas heeft op verzoek van de Convenantpartners overleg gevoerd met betrokken omgevingspartijen. Zij hebben ingestemd met temporisering onder voorwaarde dat de doelstellingen onverkort worden gerealiseerd. De Convenantpartners zien erop toe dat de mogelijke overlast voor de omgeving binnen de kaders van het contract en binnen de eisen gesteld vanuit wet- en regelgeving blijft. In het tweede kwartaal is daarom de verwerkingsinstallatie op de locatie Bosscherveld stilgelegd, nadat deze sinds het begin van dit jaar op basis van de vraag al beneden de planning draaide. In Ifter werken de verwerkingsinstallaties conform planning, maar vanwege afzetproblemen beneden de geplande capaciteit. De locatie Meers wordt vanwege afzetproblemen op een lager dan gepland tempo droog ontgraven. De einddoelen van natuurontwikkeling, hoogwaterbescherming en delfstoffenwinning blijven intact.

Archeologen hebben in Borgharen een massagraf uit de 16^e of 17^e eeuw blootgelegd met de resten van 35 tot 50 paarden. Het is voor het eerste keer dat in West-Europa een graf met zo'n groot aantal paarden is gevonden. Er is zowel regionaal als landelijk grote belangstelling voor de vondst. De resten van de paarden worden afgevoerd van de locatie en elders bewaard. De vondst heeft geen invloed op de voortgang van het werk van het Consortium Grensmaas op deze locatie.

Door de aanleg van drempels in de Maas die grondwatereffecten van het Grensmaasplan in België moeten mitigeren, is gebleken dat met het ontwerp-aanlegniveau de Ifterse Weerd bijna permanent onder water zou komen te staan. Voor de aanpassing van het ontwerp bij de Ifterse Weerd worden drie alternatieven uitgewerkt. Deze alternatieven dienen ecologische meerwaarde op te leveren en kostenneutraal in uitvoering te zijn. Op de wijziging ligt een grote tijdsdruk vanwege het feit dat het Consortium Grensmaas reeds met de rivierversuiming is gestart. Besluitvorming door de Convenantpartners dient daarom uiterlijk in het derde kwartaal 2010 te hebben plaatsgevonden, anders blijft het oorspronkelijke ontwerp in stand. De effectbeschrijving en het ontwerpen van de

varianten vindt plaats in nauw overleg tussen de Convenantpartners en het Consortium Grensmaas. Er vindt communicatie plaats met de klankbordgroep en de dorpsraad Ifteren.

De projectovereenstemming (POS) uitvoering Grensmaas en de POS Julianakanaal ten behoeve van het verleggen van de leiding van Air Liquide zijn ondertekend. Air Liquide bereidt de uitvoering voor. De realisatie is gegund en de conditionerende werkzaamheden lopen volgens plan.

Over de concrete tegenvallers die de uitvoering van het project volgens het Consortium Grensmaas negatief beïnvloeden (notificaties) en de afhandeling van geschilpunten in algemene zin zijn tussen de directies van het Consortium Grensmaas en de convenantpartners Maaswerken afspraken gemaakt over een meersporenaanpak. Dit betreft procesafspraken over het analyseren en bespreken van de notificaties om te komen tot oplossingen of om geschillen te beslechten.

De door CG gerealiseerde financieel-juridische structuur biedt de overheid naar haar mening onvoldoende verhaalsmogelijkheid. Het door Maaswerken geformuleerde voorstel is door CG overgenomen en wordt juridisch vastgelegd.

Vlaamse Boertien locaties

De resterende werkzaamheden worden voortvarend uitgevoerd en besproken in de Vlaams-Nederlandse Bilaterale Maascommissie. In het najaar vindt een communicatiemoment plaats om de bereikte resultaten naar burgers te communiceren.

Permanente rivierkundige maatregelen (bodem- en oeverbestortingen)

Bij de locatie Meers is de Vlaamse aannemer gereed met de aanleg van bodembescherming en de Nederlandse aannemer met de aanleg van oeverbescherming. De contractering voor de werkzaamheden voor de bodem- en oeverbescherming bij Berg a/d Maas vindt in 2010 plaats.

4.3 Kaden

Uitvoering kadeverhogingen

Op 26 april heeft een bestuurlijk overleg tussen de gemeente Venlo, het waterschap Peel en Maasvallei en RWS plaatsgevonden. In dat overleg zijn afspraken gemaakt over de afronding van de twee laatste maatregelen: Pontanusstraat en Gelissensingel (plan Maasboulevard).

Voor het traject Pontanusstraat zorgt de gemeente Venlo procedureel en inhoudelijk dat de tijdelijke voorzieningen worden uitgevoerd met de technische kwaliteit van een definitieve waterkering om zo de vereiste veiligheid in 2010 te garanderen. Om de laatste meters waterkering aan te leggen zal de gemeente Venlo een bouwvergunning verlenen voor een "tijdelijk werk" en regelingen treffen met eigenaren en belanghebbenden. Op deze wijze acht de gemeente het mogelijk om de (tijdelijke) waterkering uiterlijk 31 december 2010 gereed te hebben. Indien het waterschap aantoonbaar bevestigt dat de constructie voldoet aan de eisen voor de definitieve waterkering, gaat Maaswerken akkoord onder voorwaarde dat het waterschap deze waterkering in beheer overneemt en daarmee geen restantverplichting neerlegt bij Maaswerken. Het waterschap zal deze waterkering onder die voorwaarden in beheer overnemen.

Voor het traject Gelissensingel (plan Maasboulevard) heeft Maaswerken de waterkering gerealiseerd behoudens de laatste tien meter en erosiewerende afwerking. Deze kunnen worden afgerond nadat het waterschap en de gemeente overeenstemming hebben bereikt over de aanleg van de waterkering rond plan Maasboulevard. Bestuurlijk is afgesproken dat de gemeente Venlo in overleg met het waterschap het inrichtingsplan afrondt en zorgdraagt voor de uitvoering. Vanwege contracten van de gemeente met exploitanten van plan Maasboulevard dient het werk bij plan Maasboulevard in oktober 2010 te zijn voltooid en daarmee ligt de realisering vóór 1 oktober 2010 bij de gemeente.

Overdracht kaden

Met het waterschap Roer en Overmaas is de overdracht afgerond. Met het waterschap Peel en Maasvallei is een restpuntenlijst opgesteld, op basis waarvan de overdracht verder wordt afgewikkeld.

Sluitstukkaden

In het Algemeen Overleg over de voortgang Zandmaas en Grensmaas van 17 november 2009 met de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat de commissie voor de Rijksuitgaven en de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangegeven dat de hoogwaterveiligheid voor Maaswerken uiterlijk in 2020 zal worden gehaald. Deze verlenging is noodzakelijk omdat als onderdeel van de Maaswerken nog een aantal prioritaire kademaatregelen dient te worden gerealiseerd. Hierdoor zijn de hoogwaterdoelstellingen

(voor de aanleg van prioritaire waterkeringen) binnen de scope Maaswerken in deze VGR aangepast. In het AO heeft de Staatssecretaris ook aangegeven dat ze voor de zomer van 2010 een keuze wil maken op welke manier deze werken worden uitgevoerd die voor 2020 gerealiseerd moeten zijn. Er zijn inmiddels concept bestuursovereenkomsten voor de aanleg van de prioritaire kademaatregelen opgesteld, die in juli worden voorgelegd aan de waterschappen. Naar verwachting worden deze bestuursovereenkomsten in september van dit jaar ondertekend.

5. Projectbeheersing

5.1 Kwaliteit

In het auditprogramma 2010 staan ten behoeve van Zandmaas en Grensmaas de volgende audits:

1. Risicomanagement bij PPS-constructies: de Staat moet het initiatief nemen om meer inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de risico's bij de zelfrealisatoren met mogelijke gevolgen voor de Staat. Centrale vragen daarin zijn op welke manieren dit nu gebeurt en hoe dit beter zou kunnen.
2. Aansturing DI: het uit laten voeren van een audit om eventuele gevolgen van de gewijzigde aansturing als gevolg van de overgang van Maaswerken naar DI in beeld te brengen.
3. Zandmaas: Lateraalkanaal-West, audit naar contractbeheersing in de realisatiefase.

Audit 1 en 2 komen voort uit het accountantsrapport van de Departementale Auditdienst van VenW behorende bij voortgangsrapportage 17 Zandmaas en Grensmaas. Het auditprogramma 2010 is op 3 juni vastgesteld.

5.2 Scopewijzigingen

In de rapportageperiode zijn de scopes van Zandmaas en Grensmaas niet gewijzigd.

5.3 Planning

In deze paragraaf wordt voor de deelprojecten Zandmaas en Grensmaas de realisatie van de projectdoelstellingen besproken. Tabel 2 geeft een overzicht van de masterplanning.

Zomerbedverdieping Grave

Vanwege aanloopproblemen en noodzakelijke aanpassingen aan de installatie is de afvoer naar Moerdijk tijdelijk gestopt. Door de weersomstandigheden is extra vertraging opgetreden. Hierdoor is de start van de uitvoering met ongeveer negen maanden vertraagd. De aannemer heeft formeel geen vertraging vermeld en heeft aangegeven de uitvoering geconcentreerd binnen een kortere tijd te kunnen realiseren. Hiermee geeft de aannemer aan de einddatum van september 2011 te halen. Maaswerken checkt de toereikendheid van de door de aannemer te treffen beheersmaatregelen.

Peilopzet stuwpand Grave

Als gevolg van de vertraging van de zomerbedverdieping in het stuwpand Grave ontstaat (op basis van de productiecijfers) pas in november 2010 een noodzaak om het peil te verhogen. Aangezien dit in het winterseizoen is en er dan hogere waterstanden zijn dan in het zomerseizoen, wordt de eerste stap van 10 cm peilopzet verschoven naar het voorjaar van 2011. Dit is met de omgeving en betrokken partners gecommuniceerd.

Retentiegebied Lateraalkanaal-West

Vooruitlopend op het vonnis van de arbitragezaak kan worden gesteld dat de realisatie van het werk voor de geplande datum (december 2010) niet meer haalbaar is. Vooralsnog houdt Maaswerken rekening met een verschuiving van de opleveringsdatum naar ten minste september 2011. De doelstelling om de hoogwaterbescherming eind 2015 te bereiken blijft ongewijzigd haalbaar.

Grondverwerving nevengeulen en Heukelomse beekgebied

Maaswerken heeft op basis van vrijwillige verwerving zoveel mogelijk gronden aangekocht in het gebied. Echter de overige gronden kunnen alleen verworven worden als de eigenaren onteigend worden.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg hebben de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bij brief van 25 mei 2010 gevraagd om de overeenkomst die gesloten is in het kader van Zandmaas I na te komen. Zonodig wil de provincie Limburg een inpassingsplan opstellen. De inzet van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is om de uiteindelijke realisatie van de natuurdoelstelling niet te laten stagneren.

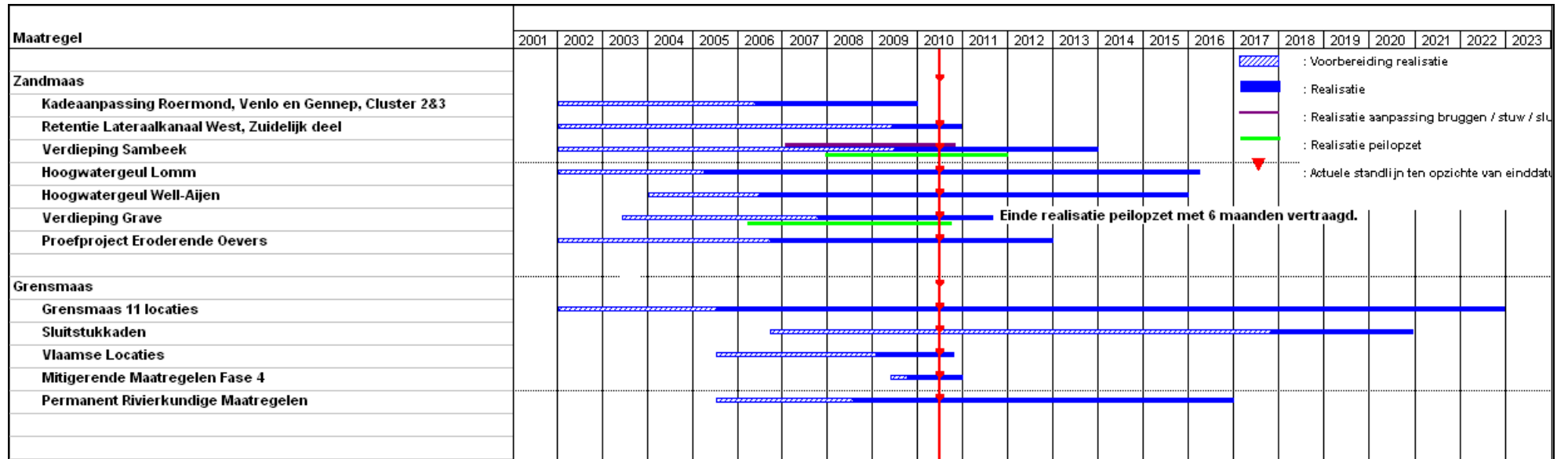
Uitvoeringsovereenkomst Consortium Grensmaas

In het tweede kwartaal heeft er een temporisering in de werkzaamheden op de locatie Meers plaatsgevonden en is de locatie Bosscherveld stilgelegd. De hoogwaterdoelstelling blijft vooralsnog binnen de tijd haalbaar. Echter, de mijlpalen van het Grensmaasproject kunnen verder onder druk komen te staan bij een blijvende slechte afzet op de zand- en grindmarkt. De verantwoordelijkheid voor het tijdig realiseren van de maatregelen waarmee de doelstellingen worden bereikt ligt bij het Consortium Grensmaas.

Sluitstukkaden

Als einddatum voor het bereiken van de hoogwaterveiligheid voor Maaswerken door de aanleg van prioritaire waterkeringen, wordt uitvoering in 2020 aangehouden.

.Tabel 2 Overzicht Masterplanning

5.4 Financiën

Projectbudget

Deze rapportage gaat voor de financiële verantwoording uit van de onderverdeling Zandmaas en Grensmaas. Onderstaande tabel geeft, uitgaande van het referentieprojectbudget ten tijde van het OTB, het totaal aan mutaties weer. De mutaties staan uitgesplitst in tabel 4 en 5 en de mutaties die zich in deze periode hebben voorgedaan, worden onder tabel 3 toegelicht.

Tabel 3 Projectbudget (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	OTB/POL pp'98	Wijzigingen Incl. prijsindexering		Project budget V&W begroting pp '10	Nog bij te dragen LNV
		Vorige perioden	Deze periode		
Zandmaas	311	223,2	1,8	536,0	8,4 ²
Grensmaas	60	87,1	0,3	147,4	6,7 ³
Totaal	371	310,3	2,1	683,4	15,1

Het projectbudget van Zandmaas is deze periode gestegen door de toevoeging van de jaarlijkse indexering ten bedrage van € 1,8 miljoen. Het budget voor de Zandmaas bedraagt per 30 juni 2010 € 536,0 miljoen voor rekening van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Inclusief de bijdrage van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, is € 544,4 miljoen beschikbaar.

Het projectbudget van Grensmaas is deze periode gestegen met € 0,3 miljoen door de jaarlijkse indexering om te komen tot het geldende prijspeil. Voor de Grensmaas is na deze mutatie € 147,4 miljoen voorzien voor rekening van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Inclusief de nog te ontvangen bijdrage van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is € 154,1 miljoen beschikbaar voor het project.

Mutatieoverzichten

In tabel 4 en 5 staan voor de Zandmaas en de Grensmaas specificaties van alle mutaties, uitgesplitst in scopewijzigingen, mee- en tegenvallers en technische mutaties. De bedragen van de mutaties zijn met behulp van de IBOI-index⁴ teruggerekend naar de bedragen op prijspeil 1998.

Tabel 4 Mutatieoverzicht Zandmaas (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

V&W Budget Zandmaas	Bedrag prijspeil 1998	Bedrag bericht aan TK	Prijspeil Bedrag bericht aan TK	Bron Nummer VGR (DGR ⁵) ZM en GM
TB en POL Zandmaas	311,0	311,0	1998	12^e DGR
Scopewijzigingen				
Kaden bevolkingscentra	34,1	35,4	2000	12 ^e DGR
Hoogwatergeul Ooijen	-/-13,6	-/-14,1	2000	13e DGR/1 ^e VGR
Nevengeul Belfeld	0	0,0		
Bereiken 100% hoogwaterbescherming	11,4	13,6	2003	4 ^e VGR
Herstel Rijkelse Bemden	11,1	13,0	2005	8 ^e VGR
Verhoging Risico algemeen	33,0	38,5	2005	8 ^e VGR
Vermindering aankoop natuurgronden (14 ha)	-/-0,1	-/-0,1	2006	10 ^e VGR
Uitbreiding scope Sluitstuk Kaden (ophoging budget)	12,5	15,0	2008	14 ^e VGR
Uitbreiding scope Sluitstuk kaden (verhoging	-/-12,5	-/-15,0	2008	14 ^e VGR

² Tevens neemt het ministerie van LNV binnen Zandmaas pakket I de aankoop van 214 ha natuurgronden voor haar rekening. De kosten hiervan worden direct verantwoord op de begroting van LNV.

³ Tevens draagt het ministerie van LNV via de reguliere subsidiering van natuurbeheerders circa € 30 miljoen bij aan natuurontwikkeling (750 ha). Deze bijdrage loopt via de begroting van het ministerie van LNV.

⁴ IBOI-index is de index voor de Bruto Overheidsinvesteringen. Deze is als volgt: '98-'99 was 1,4%, '99-'00 was 2,5%, '00-'01 was 4,5%, '01-'02 was 3%, '02-'03 was 2,75%, '03-'04 was 1,23%, '04-'05 was 0,39%, '05-'06 was 0,66%, '06-'07 was 0,44%, '07-'08 was 1,5% en '08-'09 was 2,14%.

⁵ Deltaplan Grote Rivieren

opvangen binnen budget)				
Saldo scopewijzigingen	75,9	86,3		
Technische Mutaties				
Toevoeging Budget Risicoreserve	44,5	46,3	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Desaldering inkomsten proefproject 1	7,7	7,7	1998	6 ^e DGR
Desaldering overige inkomsten t/m 2001	8,2	9,0	2001	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2002	0,3	0,3	2003	15 ^e DGR/3 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2003	1,2	1,4	2003	5 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2004	1,2	1,5	2004	7 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2005	0,1	0,1	2005	9 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2006	1,6	1,9	2006	10 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2007	3,4	4,0	2007	13 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2008	0,2	0,2	2008	15 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2009	0,2	0,2	2009	17 ^e VGR ⁶
Grondaankopen LNV	-/-2,4	-/-2,5	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Peilopzet	5,2	5,5	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Taakstelling aanbestedingsmeevaller	-/-8,2	-/-9,6	2004	6 ^e VGR
Taakstelling aanbestedingsmeevaller	-/-10,1	-/-12,0	2005	8 ^e VGR
Technische mutatie (leenfaciliteit)	0,1	0,1	2007	12 ^e VGR
Overboeking naar Grensmaas vanuit Zandmaas	-/-4,3	-/-5,3	2009	17 ^e VGR
Technische mutatie (ontvangsten)	-/-0,5	-/-0,5	2009	17 ^e VGR ⁶
Saldo technische mutaties	48,4	48,3		
Mee- en tegenvallers				
Herijking raming op basis van TB	20,9	21,8	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Afrondingsverschillen	0,5	0,5	2005	9 ^e VGR
Administratieve correctie	-/- 0,1	-/- 0,1	2006	11 ^e VGR
Saldo mee- en tegenvallers	21,3	22,2		
Totaal beschikbare budget prijspeil 1998	456,6			
Loon- en prijsbijstelling				
Loon- en prijsbijstelling 1998 t/m 2001		22,5	2001	12 ^e DGR
Loon- en prijsbijstelling 2002		11,0	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2003		9,6	2003	5 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2004		4,1	2004	7 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2005		1,5	2005	9 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2006		2,1	2006	10 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2007		2,0	2007	12 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2008		7,4	2008	14 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2009		6,2	2009	16 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2010		1,8	2010	18 ^e VGR
Saldo loon- en prijsbijstelling		68,2		
Totaal beschikbare budget 2010		536,0		

Tabel 5 Mutatieoverzicht Grensmaas (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

V&W Budget Grensmaas	Bedrag prijspeil 1998	Bedrag bericht aan TK	Prijspeil Bedrag bericht aan TK	Bron Nummer VGR of DGR ZM en GM
Ontwerp Streekplan Grensmaas	60,0	60,0	1998	12^e DGR
Scopewijzigingen				
Roosteren	0	0	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Mutaties door onderhandelingsresultaat	6,8	8,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Mutaties door afspraken met Vlaanderen	16,1	19,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Overige scope aanpassingen	12,7	15,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR

Toevoeging risicoreserve Grensmaas	10,6	12,6	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Saldo scopewijzigingen	46,2	54,6		
Technische Mutaties				
Desaldering overige inkomsten 2003	1,1	1,3	2003	5 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2004	0,3	0,3	2004	7 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2005	2,1	2,5	2005	9 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2006	0,1	0,1	2006	11 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2007	0,6	0,7	2007	13 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2008	0,3	0,4	2008	15 ^e VGR
Technische mutatie (leenfaciliteit)	0,3	0,4	2007	12 ^e VGR
Overboeking naar Grensmaas vanuit Zandmaas	4,3	5,3	2009	17 ^e VGR ⁶
Technische mutatie (ontvangsten)	0,2	0,2	2009	17 ^e VGR ⁶
Saldo technische mutaties	9,3	11,2		
Mee- en tegenvallers				
Herijking n.a.v. het Eindplan Grensmaas	5,4	6,0	2002	15 ^e DGR/3 ^e VGR
Herijking ramingen n.a.v. POL Grensmaas	1,4	1,4	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Saldo mee- en tegenvallers	6,8	7,4		
Totaal beschikbare budget prijspeil 1998	122,3			
Loon- en prijsbijstelling				
Loon- en prijsbijstelling 1998 t/m 2001		3,6	2001	12 ^e DGR
Loon- en prijsbijstelling 2002		0,8	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2003		0,5	2003	5 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2004/2005		2,5	2005	9 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2006		2,3	2006	10 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2007		1,6	2007	12 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2008		1,2	2008	14 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2009		1,4	2009	16 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2010		0,3	2010	18 ^e VGR
Totaal loon- en prijsbijstelling		14,2		
Totaal beschikbare budget 2010		147,4		

Uitgaven, inkomsten, verplichtingen en geplande kasstromen

In onderstaande tabellen staat een overzicht van uitgaven, inkomsten, aangegane verplichtingen in deze rapportageperiode en van toekomstige kasstromen.

Tabel 6 Uitgaven (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	Totaal vorige perioden	Deze periode	Totaal
Zandmaas	283,1	10,5	293,6
Grensmaas	74,8	1,4	76,2
Totaal	357,9	11,9	369,8

Tabel 7 Inkomsten (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	Totaal vorige perioden	Deze periode	Totaal
Zandmaas	25,5	0,1	25,6
Grensmaas	6,2	0	6,2
Totaal	31,7	0,1	31,8

Tabel 8 Aangegane verplichtingen (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	Totaal vorige perioden	Deze periode	Totaal
Zandmaas	331,9	10,0	341,9
Grensmaas	82,3	7,7	90,0
Totaal	414,2	17,7	431,9

Tabel 9 Kasritme (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	t/m 2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 e.v.	Totaal
Zandmaas									
V&W	256,0	27,1	25,3	33,0	22,9	27,2	15,0	129,5	536,0
LNV nog bij te dragen									8,4 ⁶
Grensmaas									
V&W	63,6	11,1	4,1	4,6	4,6	4,1	4,1	51,2	147,4
LNV nog bij te dragen									6,7 ⁷
Totaal V&W									683,4

Tabel 9 bevat een inschatting van het kasritme voor beide deelprojecten voor de periode 2010-2014. Deze reeks wordt regelmatig geactualiseerd op basis van de voortgang van het project. Daar de daaruit voortvloeiende begrotingsmutaties worden in de eerst volgende wijzigingswet op de begroting doorgevoerd. De geactualiseerde kasreeks kan daardoor afwijken van de meerjarige beschikbare bedragen in de Rijksbegroting

Uitputting post onvoorzien

In het projectbudget is een budget voor onvoorzien opgenomen ten behoeve van de uitvoering van het project. Dit budget is opgebouwd uit een onderdeel "Onvoorzien" en een onderdeel "Risico algemeen" dat tot en met VGR 9 "Risicoreserve" werd genoemd. Een overzicht van de mutaties is gegeven in bijlage 6.

Het beschikbare budget "Onvoorzien" van de Zandmaas bedroeg initieel € 76,1 miljoen. In deze verslagperiode heeft zich geen mutatie voorgedaan. Per 30 juni 2010 bedraagt het beschikbare budget 'Onvoorzien' € 59,0 miljoen. Het beschikbare budget "Onvoorzien" van de Grensmaas is per 30 juni 2010 ongewijzigd en bedraagt € 5,0 miljoen.

Het budget "Risico algemeen" bedroeg voor de Zandmaas initieel € 88,1 miljoen (standlijn 1-1-2005). Inmiddels is in totaal € 29,6 miljoen van deze post overgeheveld naar het maatregelbudget en resteert € 58,5 miljoen. Het budget "Risico algemeen" voor de Grensmaas bedroeg initieel € 12,6 miljoen. Er is nog geen geld overgeheveld naar de uitvoeringsmaatregelen.

⁶ Tevens neemt het ministerie van LNV de aankoop van 214 ha natuurgronden binnen pakket I voor haar rekening. De kosten hiervan worden direct verantwoord op de begroting van LNV.

⁷ Tevens draagt het ministerie van LNV via de reguliere subsidiëring van natuurbeheerders circa € 30 miljoen bij aan natuurontwikkeling (750 ha). Deze bijdrage loopt via de begroting van het ministerie van LNV.

5.5 Risico's

In tabel 10 is de impact van de risico's uitgedrukt in tijd en geld zichtbaar gemaakt. De geldrisico's zijn afgezet tegen de beschikbare budgetten voor "Risico algemeen". De tijdrisico's beschrijven de mogelijke vertraging op de masterplanning.

Tabel 10 Impact risico's (tijd en geld)

Impact risico's Zandmaas en Grensmaas	ZM GELD		GM GELD		ZM TIJD		GM TIJD	
	VGR 17	VGR 18	VGR 17	VGR 18	VGR 17	VGR 18	VGR 17	VGR 18
Juridisch kader grondverzet	0,8 – 3	0,8 – 3	-	-	0-12 mnd-	0-12 mnd	0-12 mnd -	0-12 mnd
Contracteringwijze hoogwatergeulen	3,0	3,0	-	-	0-24 mnd	0-24 mnd	-	-
Sluitstukkaden	22,5	22,5	-	-	-	n.t.b	-	n.t.b
Tegenvallers Consortium Grensmaas	n.v.t.	n.v.t.	n.t.b.	n.t.b.	-	-	n.v.t.	n.v.t.
Grondverwerving natuurgronden	-	-	-	-	0-18 mnd	0-18 mnd	0-18 mnd	0-18 mnd
Uitstel oplevering CG mijlpalen 2017, 2018 en 2022	-	-	-	-	-	-	0-24 mnd	0-24 mnd
Monitoringverplichtinge n	-	-	0,5 – 2	0,5 – 1	-	-	-	-
Rivierkundige werken	-	-	3 – 6,8	3 – 6,8	-	-	-	-
Onvoorzienne bodemverontreinigingen	-	-	0,9 – 2,7	0,9 – 2,7	-	-	-	-
Aanbestedingsrisico's	-	-	1 – 4	1 – 4	-	-	-	-
Diversen (conditionering: kabels/leidingen)	-	-	0,7 – 3,7	1,1 – 4,6	-	-	2 mnd	2 mnd
Risicoprofiel	26,3– 28,5	26,3– 28,5	6,1 – 19,2	6,5 – 19,1	0-24 mnd	0-24 mnd	0-24 mnd	0-24 mnd
Verwachtingswaarde risico's	26,4	26,4	11,6	10,7	12 mnd	12 mnd	12 mnd	12 mnd
Beschikbaar budget Risico algemeen	58,5	58,5	12,6	12,6				

Toelichting risicoprofiel

Juridisch kader grondverzet

*Geld: € 0,8 - 3 miljoen
Tijd: 0 – 12 maanden
Trend: onveranderd*

De inwerkingtreding van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) per 1 januari 2008 heeft tot gevolg dat voor het toepassen van grond en bagger als verondiepingsmaatregel niet langer een Wm- of Wvo-vergunning (Wet Milieubeheer / Wet verontreiniging oppervlaktewateren) noodzakelijk is. Ook maakt het nieuwe besluit toepassing van grond, afkomstig van buiten de maatregel, mogelijk. Hierdoor kan de rentabiliteit van de maatregel verbeteren. Door zowel Delfstoffen Combinatie Maasdal (DCM) als Consortium Grensmaas (CG) zijn aangepaste vergunningen verkregen respectievelijk aangevraagd die het werk vergemakkelijken. Inmiddels is wel duidelijk dat er mogelijk toch weer een aanscherping van de toepassingscriteria komt, geïnitieerd door de uitkomsten van de commissie Verheijen, waarmee het eerder gedachte voordeel wordt teniet gedaan.

De op 22 december 2009 in werking getreden Waterwet beoogt een vereenvoudiging te bewerkstelligen van de vergunningvererving op het gebied van het waterbeheer. Met de betrokken bevoegde gezagen wordt, vooralsnog met succes, intensief overlegd om de (kans op) vertragingen, die voortkomen uit de nieuwe procedureregels, te minimaliseren. Verder blijven de ontwikkelingen op het gebied van de Europese en nationale wet- en regelgeving op het gebied van grondverzet nauwgezet gevolgd worden, vanwege het potentiële risico dat hiervan blijft uitgaan.

Contracteringswijze hoogwatergeulen

*Geld: € 3,0 miljoen
Tijd: 0-24 maanden
Trend: stijgend*

Bij de hoogwatergeul Lomm heeft het risico betrekking op mogelijke problemen van grondlevering van RWS Maaswerken in tijd en kwaliteit. De door de Maaswerken te leveren gronden zullen komen uit de stuwpanden Grave en Sambeek, die inmiddels gegund zijn. De verwachting over de periode waarin de gronden daadwerkelijk geleverd worden is inmiddels bijgesteld van het tweede kwartaal 2010 naar het derde kwartaal 2010. Dat dit ook daadwerkelijk zal geschieden valt momenteel niet te garanderen, vanwege de problematische marktsituatie betreffende de afzet van zand en grind.

Kampergeul B.V. heeft in januari 2009 per brief aan Maaswerken kenbaar gemaakt dat zij onvoorwaardelijk de realisatie van de hoogwatergeul Well Aijen ter hand zal nemen en af zal ronden binnen de in de overeenkomst bepaalde termijnen. Inmiddels verwacht zij twee jaar vertraging vanwege de voorlopige aanwijzing van het gebied als "archeologisch monument". Maaswerken heeft in een brief aan de zelfrealisator Kampergeul B.V. aangegeven van mening te zijn dat de 'archeologische aanwijzing' geen invloed behoeft te hebben op het tijdig realiseren van het project hoogwatergeul Well Aijen c.q van de tijdige nakoming van de overeenkomst van 7 juni 2006. Maaswerken houdt Kampergeul B.V. daarom onverkort aan deze overeenkomst waarin is bepaald dat het project uiterlijk 31 december 2015 dient te zijn gerealiseerd. Inmiddels is er intensief overleg tussen alle betrokkenen teneinde dit risico te beheersen. De huidige ontwikkelingen op de zand- en grindmarkt vergroten de druk verder.

Sluitstukkaden

*Geld: € 22,5 miljoen
Tijd: n.t.b.
Trend: dalend*

Op 2 juni heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen het ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat, de provincie Limburg, het waterschap Roer en Overmaas en het waterschap Peel en Maasvallei waarbij er overeenstemming is bereikt over de uitvoering van de maatregel Sluitstukkaden conform de uitgangspunten van zoals verwoord in haar brief van 6 april 2010. Het door de regio uitgewerkte voorstel wordt door alle betrokkenen beschouwd als een goede basis om te komen tot uiteindelijke realisatie van prioritaire kademaatregelen. Rijkswaterstaat heeft daarbij het initiatief genomen om twee afzonderlijke bestuurlijke overeenkomsten tussen een waterschap en de Minister voor te bereiden. De overeenkomsten worden in juli voorgelegd aan de waterschappen. Ondertekening is voorzien in september. Met het bereiken van deze overeenstemming heeft dit risico een dalende tendens ingezet.

Tegenvallers Consortium Grensmaas

*Geld: n.t.b.
Tijd: n.t.b.
Trend: stijgend*

Op basis van artikel 15.3 uit de uitvoeringsovereenkomst heeft het Consortium Grensmaas een aantal tegenvallers (notificaties) in het project gemeld. De convenantpartners Grensmaas – VenW, LNV en provincie Limburg – hebben inmiddels diverse malen overleg gevoerd met het Consortium Grensmaas over de ontvankelijkheid van deze tegenvallers. Dit heeft geleid tot door alle partijen gedeelde concrete procesafspraken, waarbij invulling wordt gegeven aan een meersporenaanpak. Hierbij blijft het belangrijk om vast te stellen dat financiële compensatie door de overheid van tegenvallers gezien het 'zelfrealisatie-principe' (het Consortium Grensmaas realiseert voor eigen

rekening en risico) niet aan de orde is. In de praktijk wordt met succes samengewerkt aan het zoveel mogelijk wegnemen van mogelijke oorzaken voor eventuele notificaties. Met name de ongunstige marktontwikkelingen voor de zand- en grindafzet ten gevolge van de kredietcrisis zorgen hierbij voor een extra complicatie. Per saldo is daardoor sprake van een verdere stijging van dit risico, vooral gerelateerd aan het behalen van de mijlpalen. Mogelijke consequenties uitgedrukt in geld zijn momenteel niet te bepalen.

Grondverwerving natuurgronden

Geld: n.v.t.

Tijd: 0-18 maanden

Trend: stijgend

Het verwerven van gronden specifiek voor het behalen van de natuurdoelstelling blijft vanwege ontbrekende mogelijkheden om het onteigeningsinstrumentarium in te kunnen zetten, met name bij de Zandmaas, achter bij de verwachtingen/doelstellingen. Maaswerken heeft op basis van vrijwillige verwerving zoveel mogelijk gronden aangekocht in het gebied, maar ziet door het vooralsnog ontbreken van een onteigeningstitel verwerving stagneren. Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg hebben de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bij brief van 25 mei 2010 gevraagd om de overeenkomst die gesloten is in het kader van Zandmaas I na te komen.

Voor de Grensmaas is besloten om pas na de afronding van het Grensmaasplan door het Consortium Grensmaas eventueel benodigd aanvullend beleid en instrumentarium in te zetten om gebieden die als onvergraven natuur zijn aangeduid te kunnen verwerven. De minnelijke verwerving binnen de Grensmaas loopt op dit moment nog naar tevredenheid.

Dit risico heeft geen financiële elementen. Ten aanzien van de tijdsgevolgen is er gemiddeld een kans van 50% op vertraging die kan oplopen tot achttien maanden. Zowel kans als gevolg hebben de neiging om te stijgen. Meer zicht hierop is er in het tweede halfjaar van 2010.

Uitstel oplevering CG van mijlpalen 2017, 2018 en 2022.

Geld: n.v.t.

Tijd: 0 – 24 maanden

Trend: stijgend

In de overeenkomst met het Consortium Grensmaas is bepaald dat in 2008 en 2012 de voortgang van het Grensmaasproject geëvalueerd wordt. Doel van deze evaluaties is om vast te stellen of de mijlpalen voor de hoogwaterbescherming in 2017, natuurdoelstelling in 2018 en het einde project in 2022projectdoelstellingen nog haalbaar zijn. In de door Consortium Grensmaas en RWS Maaswerken gezamenlijk opgestelde evaluatie van 2008 is geconcludeerd dat Consortium Grensmaas bij de start van de uitvoering enige vertraging heeft opgelopen, maar dat aanpassing van de mijlpaaldata van de projectdoelen nu niet aan de orde is. Uitspraken over mogelijke verschuivingen van einddata worden pas gedaan in 2012, wanneer ook duidelijk is wat de resultaten zijn van de versnellingsopties om de opgelopen vertraging weer in te lopen.

Door de crisis in de woning- en utiliteitsbouw is er echter sprake van een vraaguitval naar zand en grind. Dit heeft gevolgen voor de voortgang van het Grensmaasproject.

Het Consortium Grensmaas heeft de convenantpartners van Maaswerken daarom verzocht om de productie op de locatie Bosscherveld enige jaren te mogen onderbreken en die op de locatie Meers te mogen verlengen om de gevolgen van de crisis in de woning- en utiliteitsbouw op te vangen. Hierbij blijven de einddoelen van natuurontwikkeling, hoogwaterbescherming en delfstoffenwinning intact. De Convenantpartijen hebben ingestemd met temporisering onder voorwaarde dat de doelstellingen onverkort worden gerealiseerd.

Bij een verdere verdieping van de crisis komt de tijdige realisatie van de einddoelen wel verder onder druk te staan. Beheersingsmogelijkheden voor de overheid van dit risico zijn uiterst beperkt.

Monitoringverplichtingen

Geld: € 0,5 – 1 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: dalend

Dit risico betreft met name de monitoring van de grondwaterstand bij de Grensmaas.

Vanwege de nieuwe vergunningen, gebaseerd op het nieuwe Besluit Bodemkwaliteit, zijn de monitoringsverplichtingen voor CG verminderd. De financiële reservering voor dit risico kan dan ook qua maximaal gevolg aanzienlijk verminderd worden.

Gegeven de overeenstemming met Vlaanderen over het voorkomen van de verdroging van Habitat- en Vogelrichtlijngebieden blijft de monitoring inhoudelijk wel aandacht vragen. Hieromtrent vindt

overleg met Vlaanderen plaats. Het grondwatermonitoringnet is inmiddels operationeel en over de uitkomsten vindt regulier overleg plaats met de relevante Vlaamse partijen. Deze uitkomsten kunnen leiden tot vervolgvactiteiten (b.v. vierde fase mitigatie, uit te voeren in tweede helft 2010). Hiervoor is de resterende risicoreservering opgenomen. Er worden geen tijdgevolgen van dit risico verwacht. De trend van dit risico is dalend.

Rivierkundige werken

Geld: € 3 – 6,8 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: onveranderd

In Itteren en Meers zijn de werkzaamheden afgerond. In Berg aan de Maas worden de rivierkundige werken in 2010 gestart en in 2012 afgerond. Daarnaast is er een aantal "aandachtslocaties" waar middels monitoring de ontwikkelingen door de Nederlandse en Vlaamse rivierbeheerder worden gevolgd. Mogelijk zijn additionele rivierkundige werken (met name steenbestortingen) nodig als gevolg van onvoorspelbare morfologische effecten als erosie. Tijdens de realisatie van het project zal meer zicht ontstaan op de noodzaak van deze werken. Na de uitvoering van de maatregelen zal het risico een dalende trend kennen. Vooralsnog is dit onveranderd

Onvoorziene bodemverontreinigingen

Geld: € 0,9 – 2,7 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: dalend

Het betreft hier het risico dat bodemverontreinigingen worden gevonden op gronden die in het bezit zijn van de Rijksoverheid. Bij dit risico worden geen vertragingen verwacht omdat de bodemkwaliteit goed in kaart is gebracht, mede gezien de verplichting van het afgeven van een schone grondverklaring bij de overdracht van gronden van de Rijksoverheid aan het Consortium Grensmaas. De trend van het risico is dalend nu er tot op heden nog geen onvoorziene bodemverontreinigingen voor zijn gekomen.

Aanbestedingsrisico's

Geld: € 1,0 – 4,0 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: dalend

Er bestaat altijd een risico dat alsnog door derden of door de Nma een procedure wordt aangespannen. De inschatting betreft hier de proceskosten. In geval de rechter de klagers in het gelijk zou stellen, kunnen de kosten fors oplopen. Deze kans wordt echter laag ingeschat. Het risico lijkt beheerst door de goede afstemming met de Europese Commissie. De risicoreservering voorziet in dekking voor eventuele proceskosten. Een vertraging in tijd wordt ten aanzien van dit risico in deze fase van het project niet meer aanwezig geacht.

Diversen

Geld: € 1,1 – 4,6 miljoen

Tijd: variërend per risico

Trend: stijgend

Het risico betreft onder andere mogelijke meerkosten in verband met eventuele planschade die door de overheid uitgekeerd moet worden en niet door de overheid op het Consortium Grensmaas verhaald kan worden. Hierbij gaat het voornamelijk om planschade op basis van de Wet ruimtelijke ordening. Verder bestaat er nog de mogelijkheid dat extra kosten moeten worden gemaakt voor verder onderzoek en bijdragen in de verwijdering van explosieven. Daarnaast betreft het verzamelrisico de mogelijke extra kosten voor de verlegging van kabels en leidingen, indien de 'Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten Rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 199'9 (NKL-regeling) niet van toepassing wordt verklaard voor zelfrealisatie projecten. Inmiddels is er meer duidelijkheid over deze mogelijke kosten. De risicoreservering hiervoor is hieraan aangepast. De kans van optreden blijft vooralsnog gelijk.

5.6 Prognose eindstand

In de prognose eindstand is de actualisatie van ramingen en risicoprofiel verwerkt.

Tabel 11 Prognose eindstand deze rapportageperiode

	Raming inclusief realisatie	Risico Profiel	Verwachting waarde risico's	Prognose eindstand	Beschikbaar budget
Zandmaas	490,6	26,3 - 28,5	26,4	517,0	536,0
Grensmaas	126,9	6,4 – 19,1	10,7	137,6	147,4

Bedragen in miljoen EURO

De prognose eindstand van Zandmaas is ten opzichte van VGR17 met € 16,3 miljoen gestegen door onderstaande wijzigingen:

- Kosten van extra werkzaamheden bij de maatregel “retentiegebied Lateraalkanaal-West”: de verwachting is dat dit circa € 17 miljoen inclusief BTW zal worden. Uitgaande van het voorzichtigheidsprincipe is besloten dit bedrag bij de raming toe te voegen.
- Naar aanleiding van diverse risicosessies zijn de maatregel gebonden risico's met € 0,7 miljoen neerwaarts bijgesteld.

De prognose eindstand van Grensmaas is ten opzichte van VGR 17 met € 8,7 miljoen gedaald door onderstaande wijzigingen:

- Het grootste deel hiervan betreft een daling van een raming met € 7,1 miljoen van de “permanente rivierkundige maatregelen”. Deze verandering in de raming heeft al in 2008 plaatsgevonden, maar is toen niet verwerkt in de prognose eindstand.
- Diverse ramingen zijn licht bijgesteld. Dit zorgt voor een verlaging van € 0,7 miljoen.
- Drie risico's die bij Grensmaas onder “Risico algemeen” staan, zijn gewijzigd. Dit zorgt voor een daling met € 0,9 miljoen.

18^e Voortgangsrapportage Zandmaas en Grensmaas

is een document van Maaswerken

Postadres:
Postbus 1593
6201 BN Maastricht

Bezoekadres:
Avenue Ceramique 125
Maastricht

Telefoonnummer: 043 - 387 0303

Faxnummer: 043 - 387 0359

Internet: <http://www.maaswerken.nl>

Bijlage 1 Afkortingenlijst

Bbk	Besluit bodemkwaliteit
IBOI	Index Bruto Overheidsinvesteringen
CG	Consortium Grensmaas
pDG	plv Directeur Generaal
DGR	Deltaplan Grote Rivieren
KRW	Kaderrichtlijn Water
LAL	Liquid Air Leiding
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
NKL	Nadeelcompensatieregeling verlegging kabels en leidingen '99
Nma	Nederlandse mededingingsautoriteit
OTB	Ontwerp-Tracébesluit
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
pp'	prijspeil
RWS	Rijkswaterstaat
VGR	Voortgangsrapportage
VenW	Ministerie van Verkeer & Waterstaat
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Wm	Wet milieubeheer
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Bijlage 2 Karakterisering Zandmaas maatregelen

De karakterisering van het Zandmaasproject volgens Tracébesluit (18 december 2001), POL-aanvulling Zandmaas (1 februari 2002) en scope Zandmaas 2001 (december 2001) en wijziging 2006, is weergegeven in de onderstaande tabel.

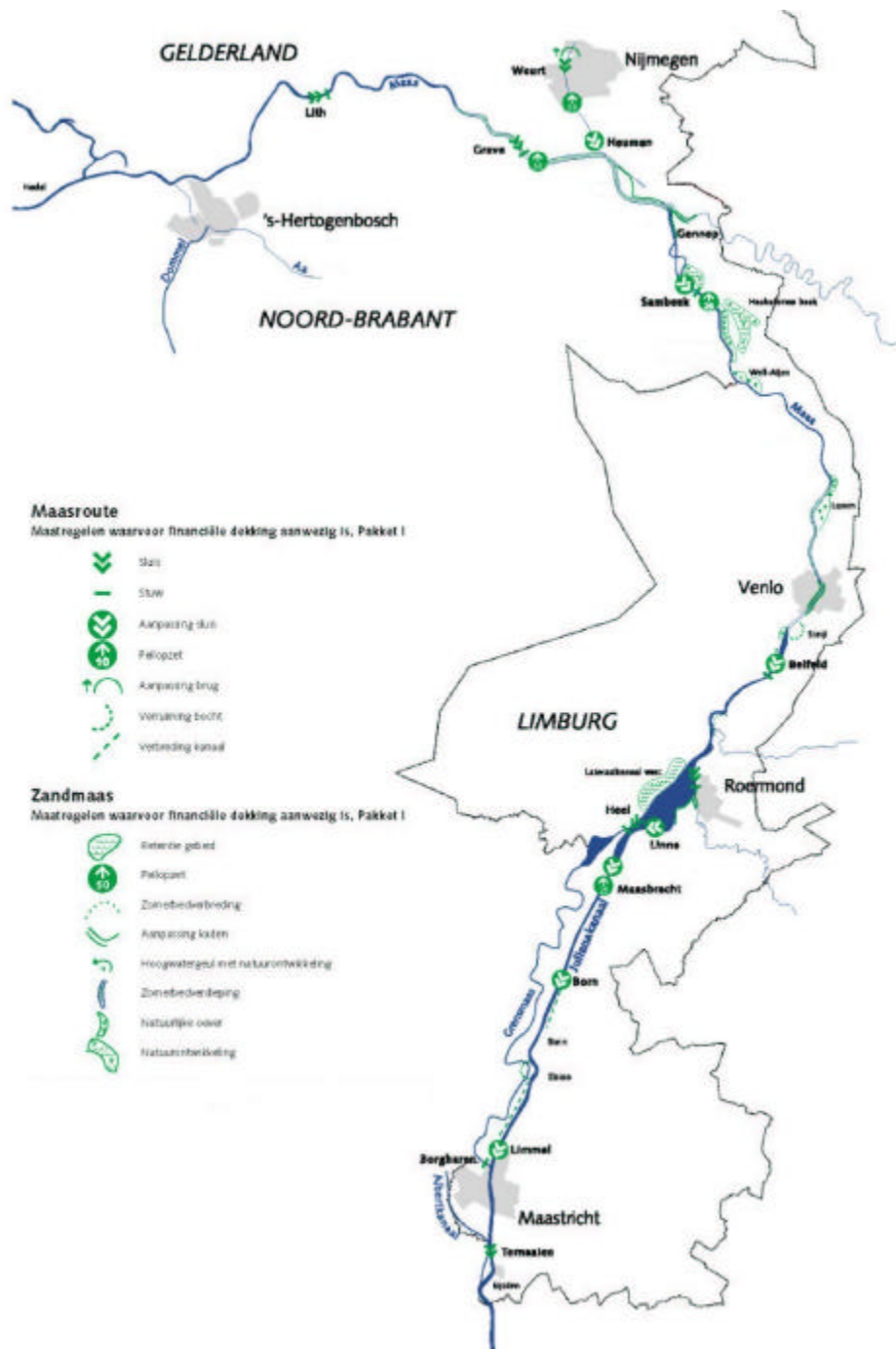
Doelstelling Zandmaas	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Hoogwaterbescherming, op zodanige wijze dat de bevolking achter de kaden van de Zandmaas, die aangelegd zijn in het kader van het Deltaplan Grote Rivieren, een beschermingsniveau van 1/250 per jaar, maatgevende afvoer 3275 m³/s in 2015 wordt geboden. ☐ Het in de periode tot 2015 realiseren van beperkte natuurontwikkeling in de Zandmaas die in het Tracébesluit en POL Zandmaas geconcretiseerd is in 556 hectares, aangevuld met 60 ha natuurcompensatie. 	
Plangebied Zandmaas	
<p>Het zomer- en winterbed van de Maas van Maaskilometer 70 (benedenstrooms van Linne) tot en met Maaskilometer 226,5 (Hedel), aangevuld met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ retentiegebied Lateraalkanaal West; ☐ bergings- en bewerkingslocaties die buiten het winterbed kunnen liggen; ☐ compenserende en mitigerende maatregelen die buiten het winterbed kunnen liggen. 	
Maatregelen Zandmaas Pakket I	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Kadeaanpassingen Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar ☐ Sluitstukkaden, de aanpassingen aan de overige DGR-kaden in het plangebied ☐ Retentiegebied Lateraal Kanaal West ☐ Hoogwatergeulen Lomm en Well-Aijen ☐ Rivierverruiming Belfeld, km 87-92 ☐ Rivierverruiming Sambeek, km 109-120 ☐ Rivierverruiming Grave, km 155-175 ☐ Rivierverruiming Lith km 176-181 ☐ Mitigerende maatregelen peilopzet, aanpassing bruggen en stuwen ☐ Compensatieplan Natuur 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Proefproject eroderende oevers ☐ Compensatie benedenstroomse effecten Den Bosch ☐ Aankoop natuurgebied Heukelomse Beek, natuurlijke oevers en 25 m oeverstroken ☐ Grondverwerving nevengeul Belfeld West, nevengeul Sambeek Oost
Resultaat Zandmaas Pakket I	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Hoogwaterbescherming 1/250 per jaar, maatgevende afvoer 3275 m³/s, 70% in 2008 en 100% in 2015. De aanleg van de prioritaire waterkeringen (zgn. sluitstukkaden) dient in 2020 te hebben plaatsgevonden. ☐ 556 ha natuur plus 60 ha compensatie van natuurwaarden die verloren zijn gegaan 	

Bijlage 3 Karakterisering Grensmaas maatregelen

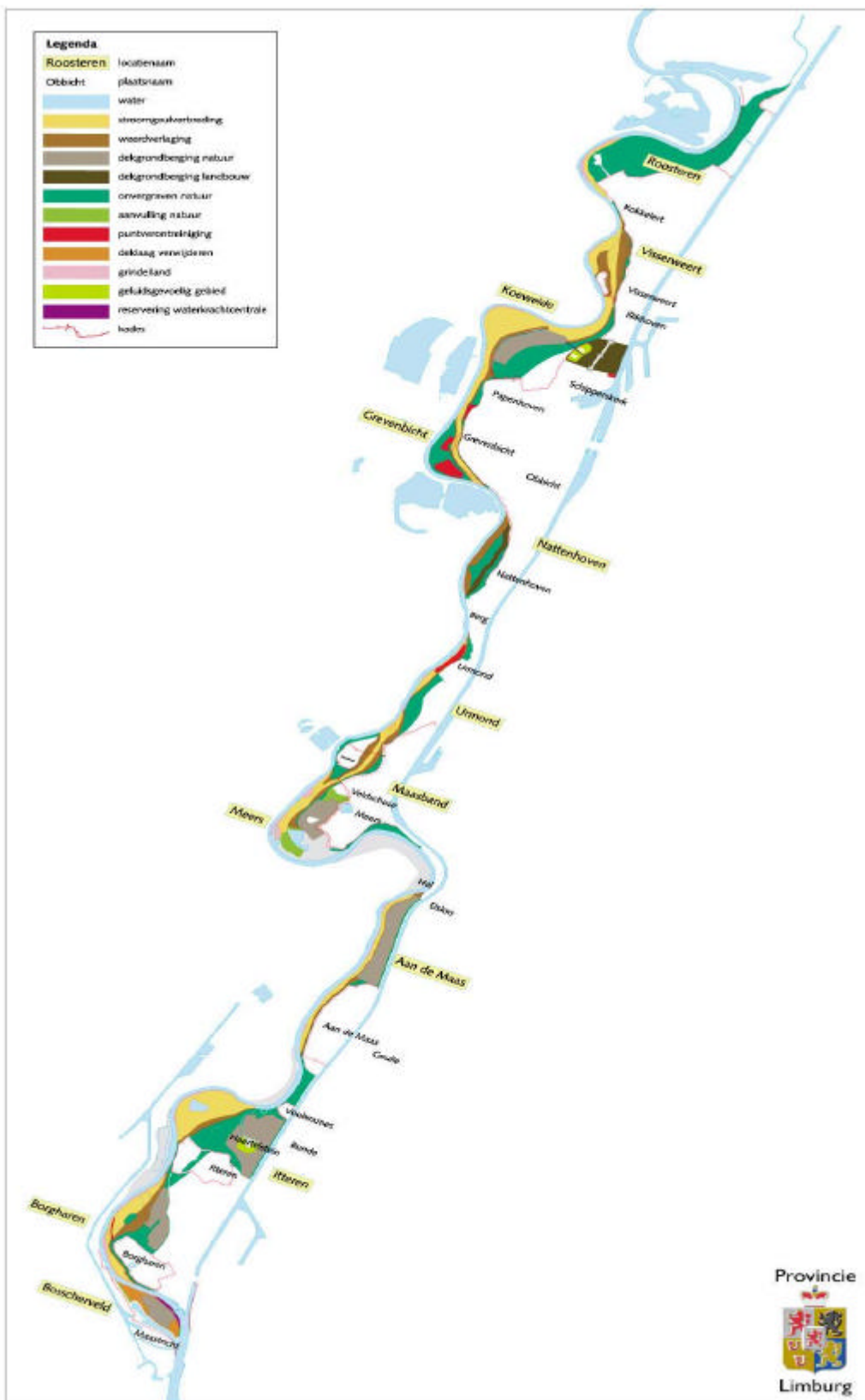
De karakterisering van het Grensmaasproject volgens het Eindplan Grensmaas, vastgesteld door Gedeputeerde en Provinciale Staten op 21 december 2001 en het POL Grensmaas vastgesteld door Provinciale Staten op 1 juli 2005 en de ministeriële afspraken in de Vlaams-Nederlandse Verklaring met betrekking tot het uitvoeren van werken aan de Gemeenschappelijke Maas op 3 mei 2005, is weergegeven in onderstaande tabel.

Doelstelling Grensmaasproject	
<ul style="list-style-type: none"> ❑ Het door rivierverruiming verlagen van de hoogwaterstanden in de Maas met als maatstaf dat uiterlijk in 2017 de gebieden, die door de op basis van de Deltawet Grote Rivieren aangelegde kaden zijn beschermd, een kans op overstroming hebben van 1/250 per jaar maatgevende afvoer 3275 m³/s. ❑ Het in de periode tot 2018 tot ontwikkeling brengen van tenminste 1000 ha natuur binnen het Grensmaasgebied. Deze natuurontwikkeling is gekoppeld aan het ecologisch herstel van de rivier zoals vastgelegd in de intentieverklaring voor de inrichting van het Maasdal in Limburg van 26 november 1992. ❑ Het winnen van ten minste 35 miljoen ton grind voor de nationale behoefte (provinciale taakstelling). 	
Plangebied Grensmaas	
Het Maasdal van Maastricht tot en met Roosteren van Maaskilometer 15 tot en met Maaskilometer 55.	
Maatregelenpakket Grensmaas	
<ul style="list-style-type: none"> ❑ Uitvoeringsovereenkomst Grensmaas omvat de maatregelen: dekgrondverwijdering (dv), stroomgeulverbreding (sv), weerdverlaging (wv), aanleg nevengeulen (ng), aanvulling plas (ap), sanering (sa), dekgrondberging (db), natuurontwikkeling (no) en kadeophoging (ka) op de volgende locaties: Boscherveld dv, db, no Borgharen sv, wv, db, no Itteren sv, wv, db, no Aan de Maas sv, db, no Meers sv, wv, db, no Maasband sv, wv, ng, no Urmond sv, wv, sa, no Nattenhoven wv, db, ka, no Grevenbicht ng, no Koeweide sv, wv, db (2 delen), no Visserweert sv, wv, ng, no 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Proefproject Meers : sv, wv,db, ap, no ❑ Vlaamse locaties (België): Hochter Bampd sv, ap, no Herbricht sv, no Kotem sv, wv, no ❑ Roosteren: compensatie voor de kadeaanleg in 1996 en realiseren beschermingsniveau. ❑ Mitigatiemaatregelen: maatregelen ter voorkoming van significante waterstandsverhogende effecten dan wel verdroging aan Vlaamse zijde ❑ Rivierkundige werken (oever- en bodemverdedigingen)
Resultaat Grensmaasproject	
<ul style="list-style-type: none"> ❑ Hoogwaterbescherming (1/250 per jaar; maatgevende afvoer 3275 m³/s): 100 % in 2017. De aanleg van de prioritaire waterkeringen (zgn. sluitstukkaden) dient in 2020 te hebben plaatsgevonden. ❑ Natuur aan Nederlandse zijde: circa 1100 ha (nieuwe) natuur in 2018 ❑ Delfstoffen: circa 52 miljoen ton grind 	

Bijlage 4 Kaart Tracébesluit en POL Zandmaas/Maasroute

Bijlage 5 Kaart Grensmaas conform Eindplan Grensmaas

Bijlage 6 Toelichting mutaties VGR 18

In deze bijlage zijn voor Zandmaas en Grensmaas de mutaties toegelicht in het projectbudget en in de ontwikkeling van de post "Risico algemeen".

Zandmaas*Tabel 1 Mutatie projectbudget Zandmaas*

Detaillering mutatie projectbudget Zandmaas in VGR 18		€ miljoen
1	Loon en prijsindexatie prijspeil 2010	1,8
Totale mutatie VGR 18		1,8

Tabel 2 Ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Zandmaas

Detaillering ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Zandmaas in VGR 18		€ miljoen
	Standlijn per 1 januari 2005	88,1
1	Vergunningverlening en monitoring proefproject 2	-/- 1,0
	Standlijn per 1 januari 2006	87,1
2	Nadeelcompensatie DGR Kaden	-/- 4,3
3	Schaderegeling peilopzet Grave	-/- 7,1
4	Keringen in de Roer i.v.m. invulling Wet op de waterkering	-/- 7,5
	Standlijn per 1 januari 2007	68,2
5	Monitoring grondwatereffecten peilopzet Grave en Sambeek (aanwending van risico ten gunste van budget)	-/- 1,5
	Standlijn per 30 juni 2007	66,7
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2007	66,7
	Geen mutaties	
	Standlijn per 30 juni 2008	66,7
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2008	66,7
6	Overboeken van de restant PM-post bestemd voor de kadenmaatregelen van "risico algemeen" naar "budget"	-/- 8,2
	Standlijn per 30 juni 2009	58,5
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2009	58,5
	Geen mutaties	
	Standlijn per 30 juni 2010	58,5

Grensmaas*Tabel 3 Mutatie projectbudget Grensmaas*

Detailtering mutatie projectbudget Grensmaas in VGR 18		€ miljoen
1	Loon en prijsindexatie prijspeil 2010	0,3
Totale mutatie VGR 18		0,3

Tabel 4 Ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Grensmaas

Detailtering ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Grensmaas in VGR 18		€ miljoen
	Standlijn per 1 januari 2006	12,6
	Geen mutaties	
	Standlijn per 1 januari 2007	12,6
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2007	12,6
	Geen mutaties	
	Standlijn per 30 juni 2008	12,6
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2008	12,6
	Geen mutaties	
	Standlijn per 30 juni 2009	12,6
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2009	12,6
	Geen mutaties	
	Standlijn per 30 juni 2010	12,6